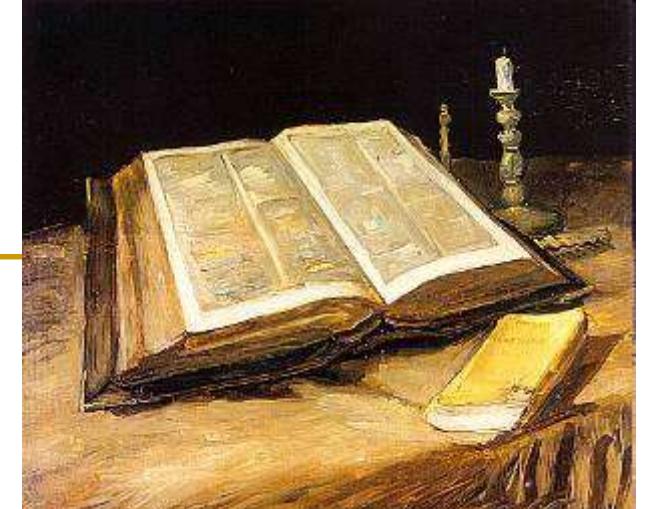

Hebrejska Tora — osnovica Biblije

Izborni predmet uz Biblija SZ ECTS 3

Zakon – Tora – Pouka
2) U Mudrošnim spisima
Kod Proroka (osim XII i LXX)

Dodite, poklonimo se (Ps 95)

A musical score for a hymn. The key signature is common C. The time signature is 4/4. The melody consists of quarter notes and eighth notes. The chords are indicated above the staff: C, Am, F, G, Am, F, G, C. The lyrics are written below the staff, corresponding to the chords:

C Am F G Am F G C

Do - đи - te po - klo-ni-mo se Bo - gu, do - đи - te on je naš Kralj

Mudrosni spisi

■ Job

- Elifaz savjetuje Jobu (**Job 22,22**)

■ Prihvati *Zakon* iz njegovih usta (on = Eloah v12)

■ Psalmi (Božji *Zakon*, jd.) – od Ps 1 do Ps 119

- Tko je blažen (Ps 1,2)?

■ Tko uživa u *Zakonu*, meditira o njemu, po danu i po noći

- Kvaliteta *Zakona* (Ps 19,8):

■ Savršen, dušu krijepi; Svjedočanstvo

Mudrosni spisi: Psalmi

- Što pravednik (Ps 37,30) ima u srcu (v31):
- **Zakon** svojega Boga
- Gdje je **Zakon** (Ps 40,9)?
- Duboko u srcu (posred utrobe)
  - Što je Bog učinio (Ps 78,5)?
- Postavio **Zakon** u Izraelu
  - + svjedočanstvo u Jakovu
  - Grijeh Efrajimov (78,9) u v10?
- Nisu htjeli hoditi po **Zakonu** njegovu

Mudrosni spisi: Psalmi

- Božje upozorenje (Ps 89,31)
- Ako sinovi (Davidovi v21) *Zakon* moj ostave...
  - Tko je blažen (Ps 94,12)?
- Koga יהוה uči svojem *Zakonu*
  - Blaženstvo (Ps 119,1)
- Blaženi koji hode po *Zakonu*
- Ukupno 25x
- molba Bogu i obećanje vjernosti,
Zakon kao užitak

Mudrosni spisi: Izreke

- Tora = roditeljska pouka (1,8; 3,1; 6,20.23; 7,2)
  - Salomon poučava (4,2)
  - Mudrac poučava (13,14), vrsna žena poučava (31,26)
- Suprotnost (Izr 28,4):
  - Napustiti *Zakon* (=veličanje opakih)
    - ↔ držati se *Zakona*
    - Što čini razuman sin (Izr 28,7)?
  - Drži se *Zakona*
    - Uvjet za dobru molitvu (28,9)
  - Slušati *Zakon*
  - Blažen tko čuva *Zakon* (29,18)

Proroci: Izaija (12x)

- Poziv narodu gomorskem (=Jeruzalem, Iz 1,10):
- Poslušaj *Zakon* Boga našega!
- Mnogi narodi (Iz 2,3):
- Iz Siona će *Zakon* doći
  - Zaključak kletvi protiv “Vinograda” (5,24):
- Odbacili su *Zakon* Jahve nad Vojskama
  - Nalog (8,16.20):
- Zapečatiti *Zakon* (KS: objava) među učenicima
- Držati ga se (20)

Vijek hvaljen Bog (Ps 87)

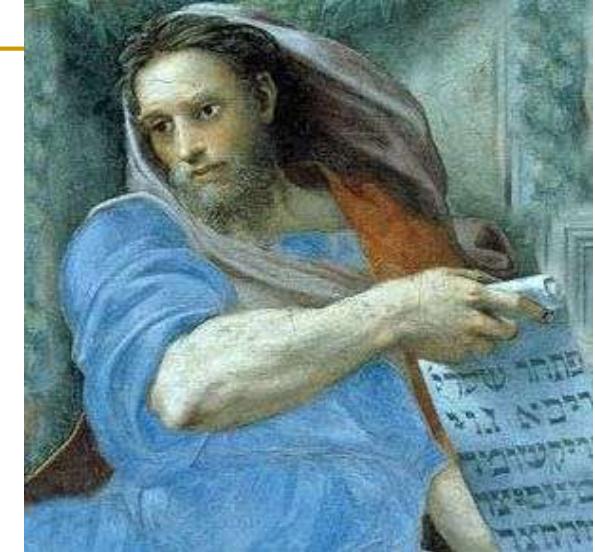
Melodija: donje note

The musical notation is written on a single-line staff in common time (indicated by '4'). The key signature is A major (one sharp). The melody consists of eighth notes and sixteenth notes. The notes are labeled with letters above the staff: D, A, h, G, e, A, D, and (A). Below the staff, the lyrics are written in three-line stanzas, corresponding to each note. The first two lines of the first stanza are identical.

D   A   h   G   e   A   D   (A)
Vjek hva - ljen Bog,   vjek hva - ljen Bog   po svoj zem - lji
Vjek hva - ljen Bog,   vjek hva - ljen Bog   a - le - lu - ja!

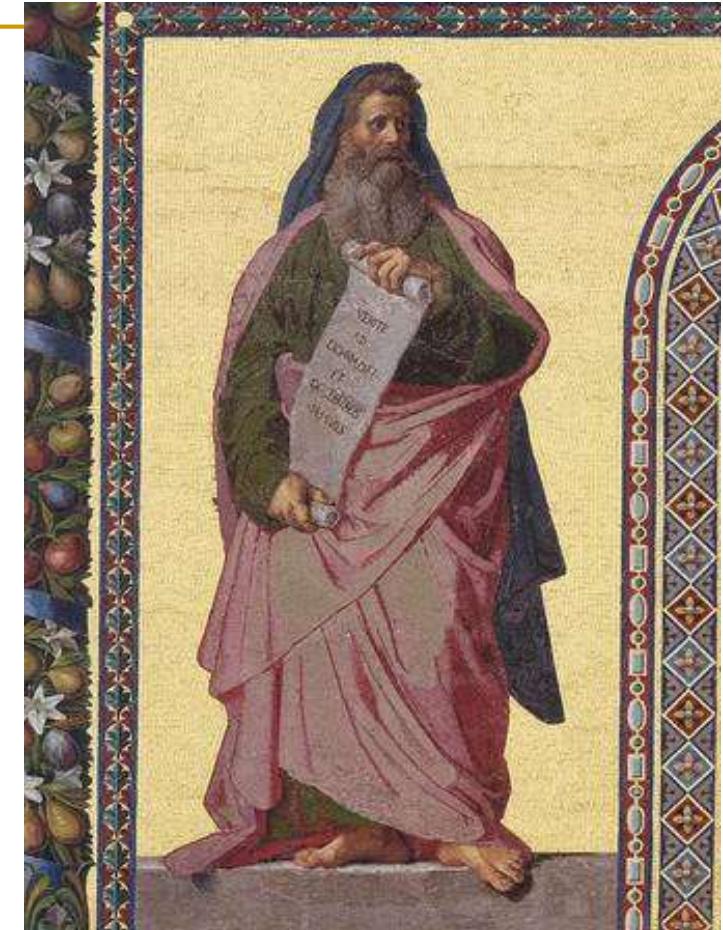
Proroci: Izaija

- Prijestup Zakona = raskid Saveza; posljedice (Iz 24,5)
- Oskvrnjena zemlja
  - Definicija naroda (30,9):
- Sinovi koji ne slušaju *Zakon*
- Pjesma o Sluzi Jahvinu
  - Otoci žude (42,4 usp. “narodi” u 2,3):
- Za *Zakonom* (KS: nauk)
Sluge Jahvinoga (42,1)
  - Zbog Sluge (42,21)
- יְהוָה veliča i proslavlja *Zakon*

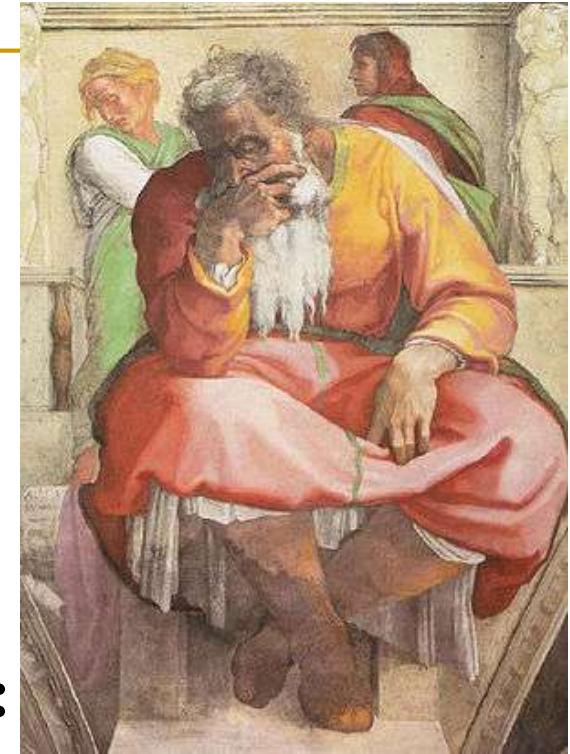
Proroci: Izaija

- Kajanje naroda (Iz 42,24):
- Nismo slušali njegov Zakon
- Bog govori (Iz 51,4):
- Od mene *Zakon* izlazi
(usp. 2,3: od Siona)
+ Pravo (Mišpat)
- Definicija naroda (51,7)
- Kojima je moj *Zakon* u srcu
(usp. Ps 37,30; Jr 31,33)

Proroci: Jeremija

- Problem u korijenu, (Jr 2,8):
- Tumači *Zakona* mene ne poznaju
  - Božja prijetnja (6,19):
- Zlo zbog odbacivanja *Zakona*
  - Kritika zakonoznanaca (8,8 usp. 2,8):
- Lažljiva pisaljka pretvorila *Zakon* u laž
  - Sud Božji nad narodom (9,12):
- Ostavili su *Zakon*
  - Jeremija treba objasniti zašto prijetnja (16,11)
- Nisu čuvali moj *Zakon*

Proroci: Jeremija

- Unutar prijetnje naroda Jeremiji (18,18):
- Svećeniku neće propasti *Zakon*
  - Božja prijetnja (26,4)
- Ako ne budu hodili po *Zakonu*
  - Novi Savez (Jr 31,33)
- “Stavit ću *Zakon* u vašu nutrinu,
upisati ga na srce”
  - Jeremijina molitva (32,23)
- Nisu hodili po tvojem *Zakonu*

Proroci: Jeremija

- Božji sud nad izbjeglicama u Egipat (44,10)
- Sve do danas ne hode po mojem *Zakonu*
  - Razlog izgnanstva (44,23)
- Nisu hodili po *Zakonu*
- Tuž 2,9:
  - “Nema *Zakona*”

Proroci: Ezekiel

- Prorok najavljuje pogoršanje (Ez 7,26):
- Svećeniku propada *Zakon* (↔ Jr 18,18)
  - Kritika Jeruzalema, krvavoga grada (22,26):
  - Svećenici čine nasilje nad *Zakonom* (KS: ne poštuju)
    - Zakon o “trećem hramu” (43,11.12[2x].5)

Proroci: Daniel

- Pokornička molitva u Dn 9:
  - (nismo hodili po njegovim zakonima 9,10)
  - Kajanje (9,11 [2x]):
- Sav Izrael prekršio *Zakon*
- Došlo prokletstvo,
zapisano u *Zakonu Mojsijevu*
- Usp. 9,13: Zlo zapisano u
Zakonu Mojsijevu

